

Ügyszám: NAIH/2017/827/ ~~4~~ IV.
Előzmény: NAIH/2016/5869/V.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

jelentése

a Püspökszilágy Község Önkormányzat Polgármesteri Hivatal által nem megfelelően teljesített közérdekű adatigénylésekkel kapcsolatban

Egy állampolgár beadvánnyal fordult a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), melyben Püspökszilágy Község Önkormányzat Polgármesteri Hivatal (a továbbiakban: Polgármesteri Hivatal) által nem teljesített közérdekű adatigényléssel kapcsolatban fogalmazta meg panaszát.

Az adatigénylő az adatigénylés tárgyát az alábbi linkeken jelölte meg:

1. http://kimittud.atlatszo.hu/request/epitmenyado2_2;
2. http://kimittud.atlatszo.hu/request/bufe_uzemeltetese;

melyeket elektronikus másolat kiadásával kért teljesíteni.

Az adatigénylő tájékoztatása, valamint a KiMitTud adatigénylő rendszer szerint a Polgármesteri Hivatal nem, illetve részben teljesítette a közérdekű adatigényléseket.

Az ügyben a Hatóság az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított, tájékoztatást kérve tőle az ügyről. A Hatóság tájékoztatta a Hivatalt továbbá arról, hogy a Polgármesteri Hivatal http://kimittud.atlatszo.hu/request/epitmenyado2_2 oldalon található válaszát elfogadhatónak találja, amennyiben igazolja, hogy tárgyévben történt már erre irányuló adatigénylése az adatigénylőnek, melynek eleget tett.

A Polgármesteri Hivatal az *épitményadó 2* tárgyú adatigényléssel kapcsolatban 2016. október 24-én küldött választ az adatigénylő részére. A kérdés a 2016-os évben az építményadó hatálya alá bejelentkezett adóalanyok számára vonatkozott, valamint az önkormányzat 2016-os bevételének összegére. Ugyanebben a tárgyban 2016. május 23-án válaszáadás már történt, melyre fel is hívta az adatigénylő figyelmét. A válaszban azt a tájékoztatást adta az adatigénylő részére, hogy a 2016-os adóév bevételeiről az egyes adónemek tekintetében csak 2016. december 31-e után tud a Polgármesteri Hivatal pontos adattal szolgálni, mint ahogy a bevallást benyújtók számáról is. Ennek oka az aljegyző tájékoztatása szerint, hogy mivel egy újonnan bevezetett adónemről van szó, a tájékoztatás ellenére – 1 adóalanyt leszámítva – bevallás nem érkezett. Így az önkormányzati adóhatóság megkezdte a lehetséges adóalanyok felderítését és felszólításukat a bevallás megtételére. Az adatigénylő a 2016-os évben benyújtott bevallások számát kérte megküldeni, azonban november, illetve december hónapok folyamán még érkezhethet bevallás az önkormányzat számára.

Az adatigénylő másik adatigénylését, amely az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanban működő büfé üzemeltetésével kapcsolatos vállalkozási szerződés, vagy megbízási szerződés megküldésére vonatkozott, a Polgármesteri Hivatal 2016. október 26-án megválaszolta. Arról

tájékoztatották az adatigénylőt, hogy a büfé üzemeltetéséről szóló vállalkozási szerződést nem tudják elküldeni, figyelembe véve, hogy egy 2014. októberében történt tüzeset során az megsemmisült.

2017. január 30-án a Hatósághoz érkezett levelében a Polgármesteri Hivatal az alábbiakról írt az ügygel kapcsolatban.

Tájékoztatta a Hatóságot arról, hogy ismételt adatigénylés érkezett az építményadó hatálya alá bejelentkezett adóalanyok számára, valamint Püspökszilágy Község Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) 2016-os építményadó bevételeinek összegére vonatkozóan, melynek teljesítése a törvény által előírt határidőn belül – tájékoztatása szerint – meg fog történni. Ezzel kapcsolatban a Hatóság kérte, – tekintettel arra, hogy a http://kimittud.atlatszo.hu/request/epitmenyado2_2 linken elérhető adatigénylésre válaszul az aljegyző 2016. december 31-e utáni teljesítési határidőt jelzett vissza az adatigénylő részére –, hogy megtörtént-e azóta az adatigénylés pontos teljesítése, az adatigénylő által kért módon és formában.

A tüzesettel kapcsolatos adatigényléssel kapcsolatban az azt alátámasztó dokumentumok megküldése mellett a Hivatal arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a kérdéses szerződés az Önkormányzat és Püspökszilágy Településfejlesztési és Üzemeltetési Kft. között jött létre, de a működési engedélyt Vácon adták ki. A Hivatal tájékoztatása alapján erről nem maradt az Önkormányzat kezelésében semmilyen ügyirat, a 2014. évben történt tüzeset miatt. Erről tájékoztatták az adatigénylőt is. A Hivatal aljegyzőjének véleménye szerint a közérdekű adat definíciójából adódóan a közfeladatot ellátó szerv nem köteles – kizárólag adatigénylés teljesítése érdekében – új adatot előállítani.

A Hatóság ügygel kapcsolatos álláspontja az alábbi.

Az Infotv. 3. § 5. pontja értelmében közérdekű adat a közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett nem személyes adat. A fogalom-meghatározás példalózó jelleggel felsorol különböző közérdekű adadfajtákat (a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, a birtokolt adadfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adatok), amelyeket kifejezetten közérdekű adatnak minősít.

Az Infotv. 3. § 6. pontja értelmében közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

Az Alaptörvény 38. cikkének (1) bekezdése értelmében az állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon, míg 39. cikkének (2) bekezdése a közpénzekkel való gazdálkodás átláthatóságának követelményét, a közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adattá minősítését alkotmányos rangra emelte:

„(2) A közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok.”

Ezen alkotmányos követelmény kiterjed a közpénzekkel való gazdálkodás követhetőségére, átláthatóságára, a nemzeti vagyon átengedésének nyilvánosság előtti elszámoltathatóságára is. Maga az Alaptörvény fogalmazza meg ezen cikkében a közhatalom gyakorlásának, a közpénzek felhasználásának azon korlátját, hogy a nemzeti vagyont a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. Magyarország legmagasabb szintű jogforrása a nyilvánosság általi ellenőrizhetőséget egyrészt az egyének alapjogának deklarálásával biztosítja, másrészt – azt egyértelműsítve, kiegészítve – a közpénzek felhasználásával kapcsolatos adatokat közérdekű adattá nyilvánítja, harmadrészt az átláthatóságot a közfeladatot ellátó szervek, a közpénzekkel gazdálkodó szervek kötelezettségévé teszi.

Az Alkotmánybíróság a 21/2013. (VII. 19.) számú határozatában az Alaptörvény 39. § cikk (2) bekezdésével kapcsolatban a következőket fejtette ki:

„1.2.2. Az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése – a közérdekű adatok egyik fajtájával, a közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatokkal összefüggésben – a rendelkezés szövegében kifejezetten megjeleníti a közérdekű adatként történő alaptörvényi minősítés célját: az átláthatóság és a közélet tisztasága elvének biztosítása. Ez az elv – a Nemzeti hitvallásban foglaltakat figyelembe véve – nem csak a közpénzek és a nemzeti vagyonra vonatkozó, hanem általában véve a közfeladatok ellátásával összefüggő adatok kezelése szempontjából is irányadó.”

A Nemzeti hitvallás értelmében: *„[v]alljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi. Ennél fogva a polgárait szolgáló demokratikus állam működésének egészével, általánosságban a közfeladatok ellátásával kapcsolatos alaptörvényi követelmény tehát az átláthatóság és a közélet tisztasága, valamint a közügyek méltányos, visszaélés és részrehajlás nélküli intézése. A véleménynyilvánításhoz való jog biztosítása mellett, illetve azon keresztül a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való alapvető jog végeredményben e fenti követelmény érvényre juttatására hivatott.*”

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 1. § (2) bekezdése szerint nemzeti vagyonba tartozik többek között:

- „a) az állam vagy a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló dolgok,*
- b) az a) pont hatálya alá nem tartozó, az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában lévő dolog,*
- c) az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában lévő pénzügyi eszközök, továbbá az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető társasági részesedések,*
- d) az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető bármely vagyoni értékkel rendelkező jogosultság, amelyet jogszabály vagyoni értékű jogként nevesít...*”

Az Alaptörvénnyel összhangban az Nvtv. 7. §-a kimondja, hogy a nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása. A nemzeti vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni. A nemzeti vagyongazdálkodás feladata a nemzeti vagyon rendeltetésének megfelelő, az állam, az önkormányzat mindenkori teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékének megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá az állam vagy a helyi önkormányzat feladatának ellátása szempontjából feleslegessé váló vagyontárgyak elidegenítése.

Az Nvtv. 10. § (1) bekezdése értelmében a nemzeti vagyont, annak értékét és változásait a tulajdonosi joggyakorló nyilvántartja. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell a vagyon *elsődleges rendeltetése szerinti közfeladat megjelölését* is. A nyilvántartási adatok – a minősített adat védelméről szóló törvény szerinti minősített adat kivételével – nyilvánosak.

A fentieket figyelembe véve megállapítható, hogy a jelenlegi jogszabályi környezet nem csak arra helyezi a hangsúlyt, hogy valamely szerv, személy jogszabályban meghatározott tényleges közfeladatot lát-e el, hanem a nemzeti vagyonnal való rendelkezés és gazdálkodás tényére. Ezen rendelkezések és következtetések figyelembe vételével tehát irrelevánssá vált az állami, illetve önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságok azon „védekezése” a közérdekű adatigénylés teljesítésének kötelezettségével szemben, amely szerint ők nem minősülnek közfeladatot ellátó szervnek, mert nincs jogszabályban meghatározott feladatkörük.

A Hivatal tájékoztatása alapján a http://kimittud.atlatszo.hu/request/bufe_uzemeltetese oldalon elérhető adatigényléssel kapcsolatos szerződésben az Önkormányzat is félként szerepel. A Hatóság noha méltányolja, hogy a 2014-es tűzeset során rengeteg hivatalos irat megsemmisülhetett, nem tartja életszerűnek azt, hogy jelen állásfoglalás keltéig ne lett volna mind ideje, mind pedig lehetősége az Önkormányzatnak arra, hogy a tűzesetben megsemmisült szerződéseket pótolja, és azokat az adatigénylők rendelkezésére bocsássa. Nem elfogadható az Önkormányzat magyarázata már csak amiatt sem, mivel – mint előadta – a 100%-os önkormányzati tulajdonú Püspökszilágy Településfejlesztési és Üzemeltetési Kft. is fél a szerződésben. Az Önkormányzatnak így a Kft.-től is lett volna lehetősége kikérni az egyébként rá is vonatkozó, továbbá egyéb törvényi kötelezettségből eredően megtartandó adatokat. Az államháztartási törvény, továbbá az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet is tartalmaz olyan kötelezettséget többek között, hogy ezeket a szerződéseket – mind a visszatérő, mind az ingyenes szerződések vonatkozásában – nyilvántartásba kell rendezni.

A fentiekre tekintettel a Hatóság két alkalommal is felszólította (NAIH/2017/827/2/V. 2017. április 12-én, NAIH/2017/827/4/V. 2017. július 7-én) a Hivatalt arra, hogy haladéktalanul intézkedjen, és pótolja a kért szerződést, valamint teljesítse az adatigénylő (http://kimittud.atlatszo.hu/request/bufe_uzemeltetese; http://kimittud.atlatszo.hu/request/epit_menyado2_2) oldalakon található adatigényléseit, melyeket elektronikus másolat kiadásával kért teljesíteni.

A Hatóság tájékoztatta a Kft.-t arról, hogy az Infotv. 56. § (2) bekezdése szerint „*az adatkezelő – egyetértése esetén – haladéktalanul megteszi az (1) bekezdés szerinti felszólításban megjelölt szükséges intézkedéseket, és a megtett intézkedéseiről, illetve – egyet nem értése esetén – álláspontjáról a felszólítás kézhezvételétől számított harminc napon belül írásban tájékoztatja a Hatóságot*”.

Az Infotv. 58. § (1) bekezdése szerint, amennyiben a vizsgálat eredményeként a jogsérelem orvoslására, illetve a jogsérelem közvetlen veszélyének megszüntetésére nem kerül sor, a Hatóság a harminc napos tájékoztatási határidő lejártát követő harminc napon belül dönt a szükséges további intézkedések megtételéről.

A fentiek alapján – tekintettel arra, hogy a Hivatal jelen jelentés keltéig nem teljesítette a közérdekű adatigénylést – a Hatóság az ügyben az Infotv. 59. §-ának (1) bekezdése alapján jelentést bocsát ki. A Hatóság jelentése az Infotv. 59. § (3) bekezdése alapján nyilvános, ezért

azt a Hatóság a honlapján elérhetővé tette. Az Infotv. 59. § (5) bekezdése értelmében a Hatóság jelentése bíróság vagy más hatóság előtt nem támadható meg.

Bízom benne, hogy a fenti jelentés alkalmas lesz az információszabadság, és az ahhoz fűződő joggal összefüggő jogsérelem orvoslására, a közvélemény figyelmének felhívására, és a jövőbeni hasonló jogsértések elkerülésére.

Budapest, 2017. október „20.”

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
egyetemi tanár